

I flyktinglägren står tiden still

Västsaharas "födelsedag" 27 februari firas bland annat med traditionell dans.

Jag är upprymd – det händer stora saker i Sverige kring Västsaharafrågan. Men här i flyktinglägren står tiden still. För dem som levt hela sina liv i öknen är det svårt att hålla hoppet vid liv.

Jag är här i flyktinglägren för sjunde gången i mars 2014. Jag har med mig peppande nyheter från Sverige om hur vi jobbar med opinionsbildning kring Västsahara. Det rör på sig i debatten i Sverige. I ett par år har jag åkt runt och hållit föredrag, lagt upp bilder och informerat på sociala medier tills alla mina vänner nu förstår att Västsahara finns, och fått inblick i hur verkligheten där ser ut: Att landet till två tredjedelar är ockuperat av Marocko och att stora delar av befolkningen lever i flyktingläger i öknen under svåra förhållanden. Mina vänner kollar med mig innan de bokar en semesterresa. Jag

säger "Åk inte till Marocko, det är en ockupationsmakt som begår brott mot mänskliga rättigheter och bryter mot internationell rätt och dit vill du inte att dina pengar ska gå". Folk har börjat prata om Västsahara. De hör av sig till mig när de ser något som inte stämmer i informationsflödet. Det har tagit år av informering men en sak jag lärt mig är att jag måste upprepa mig och fortsätta säga samma saker för att det ska gå in.

Den här resan får jag chansen att göra många studiebesök som jag inte brukar hinna med. Jag besöker den relativt nystartade musikskolan, konstskolan och den lite mer etablerade filmskolan. Alla lärare säger att intresset för skolorna är stort bland ungdomarna, problemet är de knappa resurserna. Eleverna är på plats på morgonen innan skolan hunnit öppna och de är verkligen mo-

tiverade. Jag träffar kulturministern Jadiya Hamdi, som säger att det har varit en kamp att få pengar till skolorna och att få folk att förstå att kultur är viktigt. Hon menar att kulturen knyter samman människor och att vi behöver kultur för att kunna utvecklas. Att vi inte får glömma bort människovärdet.

Jag träffar också Groupo Nova. Det är en ickevåldsorganisation som kämpar för att visa att en fredlig väg till ett fritt Västsahara är möjlig. Det finns en frustration hos den unga generationen som vuxit sig starkare för varje år. De har levt hela sina liv i flyktinglägren och börjar tröttna på att vänta och vill ta till vapen. Men Groupo Nova är tydliga; bara en fredlig väg är möjlig.

Lite senare sitter jag i Fatimatous hem. Jag träffade henne första gången 2008. Vi har hållit kontakten och setts varje gång jag

"Inget har hänt sen sist. Det är det som är så sorgligt. Här sitter hon – min vän Fatimatou, 24 år, som gått två år i filmskolan, vars bästa vän flyttat till Spanien, och har ingen framtid om inget händer snart."

varit i lägren. Hon frågar om det mesta men fokus hamnar ofta på familjen. "Har du någon pojkvän? Är du gift nu? Hur mår din familj?" Jag berättar och frågar tillbaka. Vi

Nu finns det kurser i film, musik och konst – men resurserna är små.

Fatimatou, 24 år, hoppas att hennes liv i flyktinglägren inte har varit förgäves.

brukar skoja mycket om förhållanden och om hur ingen av oss är särskilt framgångsrika eller intresserade av den biten.

Jag frågar alltid vad som hänt sen sist, men den här gången gör jag inte det. Inget har hänt sen sist. Det är det som är så sorgligt. Här sitter hon – min vän Fatimatou, 24 år, som gått två år i filmskolan, vars bästa vän flyttat till Spanien, och har ingen framtid om inget händer snart. Hon är inte ihop med någon och vill inte skaffa barn nu. Hon vill göra film, vill utveckla sina kunskaper, vill utbilda sig. Precis som du och jag. Hon hoppas att hennes liv i flyktinglägren inte varit förgäves och att hon snart får återvända till sitt land. Ett land där hon ännu inte varit.

Vårt arbete i Sverige spelar stor roll. Men jag ser samtidigt mina västsahariska vänner växa upp under förhållanden där en ocku-

pationsmakt satt dagordningen och där inget händer för att deras liv ska bli bättre. Jag blir frustrerad för att deras tillvaro är ovärdig tills de återvänt, i många fall för allra första gången, till ett fritt Västsahara. Det kan ta flera år till, men rättvisan måste vinna.

Jag har en vilja som inte går att köpa för pengar och en tro på att vårt arbete gör skillnad. Därför kommer jag att fortsätta upprepa mig, kämpa, påverka politiker i Sverige, i EU, hålla kontakt med mina västsahariska vänner, bjuda med människor till flyktinglägren så att de själva ser hur situationen ser ut.

Det är i år 40 år sedan Marocko invaderade Västsahara. Det börjar bli bråttom nu och tiden rinner ut.

**Text: Julia Finér
Bilder: Lisa Requin och Julia Finér,
Emmaus Stockholm**